

การเตรียมการรับมือ การระบาดใหญ่ของไข้หวัดใหญ่ ในสถานศึกษา

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
เทศบาลตำบลปลาไหล

วันที่ 30 กรกฎาคม 2552

การเตรียมการรับมือ การระบาดใหญ่ของไข้หวัดใหญ่ ในสถานศึกษา

เนื่องจากปัจจุบันโรคไข้หวัดใหญ่
สายพันธุ์ใหม่ ชนิดเอ เอช1 เอ็น1 ในประเทศไทย
มีการแพร่กระจายไปอย่างมาก โดยจากข้อมูล
ทางระบาดวิทยาขณะนี้พบว่า สถานศึกษาเป็นแหล่งที่มี
ความเสี่ยงสูงที่โรคจะแพร่กระจายเข้าไป ทำให้เกิดการระบาด
ในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา รวมทั้งอาจารย์และเจ้าหน้าที่อย่างรวดเร็ว
อีกทั้งสถานศึกษายังเป็นแหล่งที่จะกระจายเชื้อต่อเนื่องออกไปในชุมชน
ดังนั้น สถานศึกษาและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรรีบเร่งเตรียม
ความพร้อมรับมือกับการแพร่ระบาดให้กับสถานศึกษาต่างๆ หนึ่ง
คำแนะนำต่างๆ อาจปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์
การระบาดที่เปลี่ยนไป และสามารถปรับให้เหมาะสม
กับแต่ละสถานศึกษา

หลักการทั่วไป

1. วัตถุประสงค์ของการป้องกันการระบาดของไข้หวัดใหญ่ในครั้งนี้ไม่ใช่การป้องกันไม่ให้มีเด็กป่วยเกิดขึ้นในโรงเรียนเลย (เป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยากมาก) แต่เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการระบาดใหญ่ขึ้นในโรงเรียน
2. โรงเรียนควรจัดให้มีทีมงานรับผิดชอบประสานงานด้านไข้หวัดใหญ่ขึ้นในโรงเรียน (ในลักษณะที่เป็นทีมงาน ไม่ควรมอบหมายใครคนใดคนหนึ่งเพียงคนเดียว) เช่น โรงเรียนอาจมอบหมายให้รองผู้อำนวยการฝ่ายปกครองหรือครูฝ่ายการพยาบาลเป็นผู้ประสานงานหลัก (พร้อมกับทีมงานอีกจำนวนหนึ่ง) ในการป้องกันควบคุมโรค โดยประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ เพื่อติดตามสถานการณ์ของพื้นที่ใกล้เคียงและแจ้งสถานการณ์ในโรงเรียนทันทีหากพบผู้ป่วยสงสัยติดเชื้อไข้หวัดใหญ่ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขเข้าดำเนินการควบคุมการระบาด
3. **เฝ้าระวัง:** โรงเรียนควรมีการจัดระบบการติดตามการขาดเรียนของเด็กนักเรียน ควรมีการตรวจสอบสาเหตุการขาดเรียนของนักเรียนด้วยหากพบขาดเรียนผิดปกติ (ตั้งแต่ 3 คนขึ้นไปในห้องเรียนเดียวกัน) และสงสัยว่าป่วยเป็นไข้หวัดใหญ่ ให้แจ้งต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ เพื่อสอบสวนและควบคุมโรค

4. ถ้าสามารถทำได้ โรงเรียนควรจัด**ห้องพยาบาล**สำหรับการแยกผู้ป่วยที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ห้องพยาบาลควรมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก
5. โรงเรียนควรแนะนำให้นักเรียนที่มีอาการป่วยคล้ายไข้หวัดใหญ่ (ไข้ ไอ เจ็บคอ ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตามตัว) **พักรักษาตัวที่บ้านหรือหอพัก** หากมีอาการป่วยรุนแรง ได้แก่ หายใจเร็ว หายใจลำบาก หอบเหนื่อย อาเจียนมาก ซึม อาการไม่ดีขึ้นหลัง 48 ชม. นับตั้งแต่เริ่มป่วย ควรรีบไปพบแพทย์
6. โรงเรียนควรมีการจัดระบบการ**คัดกรอง**นักเรียน หากพบนักเรียนที่มีอาการป่วยคล้ายไข้หวัดใหญ่ (ไข้ ไอ เจ็บคอ ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตามตัว) ให้โรงเรียนแยกนักเรียน และติดต่อให้ผู้ปกครองมารับนักเรียนกลับไปพักฟื้นที่บ้าน
7. หากสถานศึกษาสามารถให้นักเรียนที่มีอาการป่วยคล้ายไข้หวัดใหญ่ทุกคนหยุดเรียนได้ (ควรหยุดเรียนและพักอยู่กับบ้าน 7 วัน) ก็จะป้องกันการแพร่กระจายเชื้อได้ดี และ**ไม่จำเป็นต้องปิดสถานศึกษา** (การปิดโรงเรียนสามารถชะลอการแพร่ระบาดของไข้หวัดใหญ่ได้ แต่ไม่สามารถยุติการระบาดได้ จะมีนักเรียนป่วยกลับมาใหม่หลังจากโรงเรียนเปิด โดยเฉพาะในชั้นเรียนอื่นที่ยังไม่มีการระบาด หลังจากโรงเรียนเปิดแล้วจะมีการระบาดใหญ่อีกหรือไม่ขึ้นอยู่กับความพร้อมความพร้อมของโรงเรียน)

8. โรงเรียนควรมีคำแนะนำ (เอกสารโปสเตอร์ อีเมลล์) ให้กับนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการติดเชื้อไข้หวัดใหญ่ รวมถึงการให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวกับเด็กป่วย

9. เตรียมเอกสารแนะนำผู้ปกครอง เพื่อทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง และขอความร่วมมือให้เด็กป่วยหยุดเรียน

10. แนะนำ และสนับสนุนให้นักเรียนล้างมือบ่อยๆ โดยการจัดให้มีอ่างล้างมือ น้ำและสบู่ อย่างเพียงพอ

11. ควรทำความสะอาดอุปกรณ์ สิ่งของ เครื่องใช้ที่มีผู้สัมผัสจำนวนมาก เช่น โต๊ะเรียน ลูกบิดประตู โทรศัพท์ ราวบันได คอมพิวเตอร์ ฯลฯ โดยการใช้น้ำละลายผงซักฟอกเช็ดทำความสะอาด ให้บ่อยที่สุดเท่าที่สามารถทำได้ สำหรับเมาส์ แป้นพิมพ์คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์การเรียนอื่นๆ ที่นักเรียนต้องใช้ในแต่ละชั่วโมงเรียนควรทำความสะอาดทุกครั้งที่มีการผลัดเปลี่ยนชั้นเรียน

สำหรับสถานเลี้ยงเด็กอ่อน หรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือเนอสเซอรี่ที่รับเลี้ยงเด็กเล็ก ควรทำความสะอาดของเล่นเด็กบ่อยๆ

12. ควรเปิดประตูหน้าต่าง ให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก และแสงแดดส่องได้ทั่วถึง

13. สถานศึกษาที่ยังไม่พบการระบาดควร**หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ต้องมีการนำนักเรียนจำนวนมากมารวมตัวกัน** (เช่น การซ้อมเชียร์ การแข่งกีฬา เป็นต้น) หรือการเดินทางออกนอกพื้นที่เป็นหมู่คณะ ส่วนสถานศึกษาที่มีการระบาดแล้วควรงดกิจกรรมดังกล่าวโดยเด็ดขาด
14. โรงเรียนควร**เตรียมมาตรการชัดเจน**ทั้งด้านการเรียน การสอน เวลาในการเรียน และการปฏิบัติงานของทั้งนักเรียน ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่จำเป็นต้องหยุดพักการเรียนหรือปฏิบัติงานเนื่องจากการป่วย
15. ในปัจจุบัน **ยังไม่มีวัคซีนที่สามารถป้องกันไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่** ชนิดเอ เอช1 เอ็น1 ได้ วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล ไม่สามารถป้องกันไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ชนิดเอ เอช1 เอ็น1 ได้ ซึ่งคาดว่าประเทศไทยน่าจะมีวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ชนิดเอ เอช1 เอ็น1 อย่างเร็วที่สุดในช่วงปลายปี พ.ศ. 2552

ลักษณะ บทบาท และหน้าที่ ของทีมงานรับผิดชอบประสานงาน ด้านไข้หวัดใหญ่ในโรงเรียน

1. ทีมงานรับผิดชอบประสานงานด้านไข้หวัดใหญ่ในโรงเรียนควรมี รองผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นหัวหน้าทีม และควรมีครูพยาบาล ร่วมอยู่ในทีมงาน (อาจทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานหลัก)
2. ทำบันทึกจำนวนนักเรียนป่วยที่มารับบริการที่ห้องพยาบาล และจำนวน นักเรียนที่ขาดเรียน (แยกตามห้องเรียน) เป็นรายวัน หากพบจำนวน นักเรียนป่วยมารับบริการมากขึ้นผิดปกติ ให้สงสัยว่ามีการระบาด เกิดขึ้นในโรงเรียนและรีบแจ้งผู้บริหารโรงเรียนทราบทันที
3. เตรียมหน้ากากอนามัยไว้ให้พร้อมในห้องพยาบาล(เจ้าหน้าที่สาธารณสุข อาจจัดหาไปให้ในครั้งแรก)
4. ครูประจำชั้นควรตรวจสอบประวัติสุขภาพของนักเรียน จัดทำทะเบียน นักเรียนที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดอาการป่วยรุนแรง ได้แก่ เด็กที่ อายุต่ำกว่า 2 ปี (กรณีเป็นสถานเลี้ยงเด็กอ่อน) ผู้ที่อ้วนมีน้ำหนักตัวมาก ผู้ที่มีโรคประจำตัวเรื้อรัง ได้แก่ โรคหอบหืด โรคปอดเรื้อรัง โรคหัวใจ และหลอดเลือด โรคที่ทำให้ภูมิคุ้มกันต่ำ (เอดส์ มะเร็ง เอสแอลอี ฯลฯ) โรคเบาหวาน โรคไต ลมชัก ธาลัสซีเมีย ผู้ที่อายุต่ำกว่า 18 ปี ที่ได้รับ ยาแอสไพรินเป็นเวลานาน เช่น โรคคาวาซากิ ภูมิคุ้มกันบกพร่อง

5. ในโรงเรียนที่ยังไม่มีผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ ชนิดเอ (เอช1 เอ็น1) หากพบผู้ป่วยที่สงสัยโรคไข้หวัดใหญ่ หมายถึง ผู้ป่วยที่มีอาการอย่างน้อย 2 ใน 4 อาการ ได้แก่ ไข้ ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก ให้แยกผู้ป่วยและให้ผู้ป่วยสวมหน้ากากอนามัยทันที ส่งผู้ป่วยไปยังจุดที่ใช้สำหรับให้ผู้ป่วยรอผู้ปกครองมารับกลับ แจ้งให้ผู้ปกครองมารับกลับไปพักรักษาตัวอยู่กับบ้านเป็นเวลาอย่างน้อย 7 วัน นับจากวันเริ่มป่วย

6. ในโรงเรียนที่พบผู้ป่วยหลายรายแล้ว ครูประจำชั้นต้องช่วยคัดกรองเด็กที่มีอาการอย่างน้อย 2 ใน 4 อาการ ได้แก่ ไข้ ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก ทุกเช้าก่อนเข้าห้องเรียน หากพบผู้ป่วยสงสัย ให้แยกผู้ป่วยให้ผู้ป่วยสวมหน้ากากอนามัยทันที ส่งผู้ป่วยไปยังจุดที่ใช้สำหรับให้ผู้ป่วยรอผู้ปกครองมารับกลับ แจ้งให้ผู้ปกครองมารับกลับไปพักรักษาตัวอยู่กับบ้านเป็นเวลาอย่างน้อย 7 วันนับจากวันเริ่มป่วย

7. จุดที่ใช้สำหรับให้ผู้ปกครองมารับกลับไม่ควรจะเป็นห้องพยาบาลปกติ เนื่องจากจะทำให้ห้องพยาบาล (ซึ่งอาจมีเด็กที่ไม่สบายจากสาเหตุอื่นมาใช้บริการ) เป็นแหล่งแพร่เชื้อโรคไข้หวัดใหญ่ได้ โรงเรียนอาจพิจารณาหาห้อง หรือบริเวณที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวกอยู่ใกล้ประตูทางออกโรงเรียนสำหรับใช้เป็นที่ให้นักเรียนที่ป่วยรอผู้ปกครองมารับกลับ

8. หากพบนักเรียนที่อยู่ในทะเบียนนักเรียนที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดอาการป่วยรุนแรง มีอาการป่วยอย่างน้อย 2 ใน 4 อาการ ได้แก่ ไข้ ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก ควรให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงสูงนี้ไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาลทันที เพื่อทำการรักษาตามมาตรฐานทางการแพทย์โดยไม่ต้องรอให้มีอาการป่วย

9. ให้สุขศึกษาแก่นักเรียนเรื่องการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไข้หวัดใหญ่ เน้นการล้างมือด้วยสบู่โดยเฉพาะภายหลังไอจาม ชีบถ่าย ก่อนหยิบจับอาหารใส่ปาก และทุกครั้งภายหลังใช้มือสัมผัสอุปกรณ์ที่มีการใช้ร่วมกันเป็นจำนวนมาก เช่น โทรศัพท์ เครื่องคอมพิวเตอร์ ลูกบิดประตู ราวบันได

คำถามที่พบบ่อย

1. ทำไมต้องป้องกันการระบาดในโรงเรียนด้วย

ตอบ เป้าหมายของการป้องกันการระบาดในโรงเรียนคงไม่ใช่การป้องกันไม่ให้มีเด็กป่วยแม้แต่คนเดียว ส่วนใหญ่เด็กที่ป่วยคนแรกๆ ของโรงเรียนมักจะติดมาจากข้างนอก (ติดจากครอบครัวติดจากโรงเรียน กวดวิชา ติดจากการไปเดินเที่ยวในที่ที่มีคนพลุกพล่าน) แล้วเข้ามาแพร่เชื้อในโรงเรียน สิ่งที่โรงเรียนจะต้องพยายามทำก็คือ การป้องกันไม่ให้เกิดการระบาด นั่นคือ ป้องกันไม่ให้มีเด็กหลายๆ คน (2-3 คน ขึ้นไป) ป่วยพร้อมกัน เพราะจะทำให้จำนวนผู้ป่วยรวมจะต่างกันมาก ถ้าเกิดการระบาดใหญ่ กับการเกิดผู้ป่วยครั้งละ 1-2 คน ถ้าเกิดการระบาดใหญ่อาจมีผู้ป่วยรวมมากกว่า ร้อยละ 50 ของจำนวนเด็ก และครูในโรงเรียนได้ แต่ถ้าเกิดผู้ป่วยครั้งละ 1-2 คนอาจจะมีผู้ป่วยรวมอยู่ที่ระดับประมาณร้อยละ 20-30 ได้

2. ในช่วงที่โรงเรียนมีการสอบ ทำให้เด็กไม่อยากจะหยุดเรียน จึงทำให้เด็กป่วยยังคงมาโรงเรียนอยู่

ตอบ โรงเรียนควรมีนโยบายที่ยืดหยุ่นในเรื่องการสอบ เช่น อนุญาตให้เด็กป่วยสามารถเลื่อนสอบได้ หรือหากเด็กมีอาการป่วยไม่รุนแรง อาจพิจารณาจัดให้เด็กสอบแยกจากเพื่อน โดยให้นักเรียนที่ป่วยใส่หน้ากากจัดเจลล้างมือให้เด็กในห้องสอบ และเมื่อเสร็จกิจกรรมสอบแล้วก็แนะนำให้เด็กกลับบ้าน ในกรณีที่โรงเรียนยังไม่มีภาวะระบาดก็คงต้องชี้แจงให้โรงเรียนเข้าใจภาพการระบาด ระยะเวลาการระบาด และจำนวนนักเรียนและครูที่คาดว่าจะป่วย เพื่อให้โรงเรียนตัดสินใจและเตรียมความพร้อมเช่นกัน

3. ครูที่ป่วยไม่ยอมหยุดงาน เพราะกลัวจะถูกหักเงินเดือน

ตอบ เรื่องนี้ต้องชี้แจงให้ผู้บริหารโรงเรียนทราบถึงผลเสียของการปล่อยให้ครูที่ป่วยมาทำงาน ควรแนะนำให้โรงเรียนมีความยืดหยุ่นในเรื่องของวันลาของบุคลากร (ครู และเจ้าหน้าที่อื่นๆ) นอกจากนี้ ยังต้องแนะนำให้โรงเรียนเตรียมความพร้อมในกรณีที่มีครูหรือเจ้าหน้าที่จะต้องลาหยุดพร้อมๆ กันหลายๆ คนด้วย ซึ่งหลักการเหล่านี้ได้มีการพูดถึงชัดเจนอยู่แล้วในหลักการของการจัดทำ Business Continuity Plan

4. เชื้อไวรัสสามารถอยู่ในสิ่งแวดล้อมได้นานแค่ไหน?

ตอบ เชื้อไวรัสเป็นเชื้อที่อาศัยอยู่ในสิ่งมีชีวิต หากออกมาปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อมมักอยู่ได้ไม่เกิน 2-8 ชั่วโมง และเชื้อไวรัสจะตายเร็วยิ่งขึ้นในอุณหภูมิที่สูงขึ้นและอากาศแห้ง ดังนั้นควรเปิดห้องเรียนให้แสงแดดส่องถึงและอากาศถ่ายเทได้สะดวกอย่างสม่ำเสมอ

5. การทำความสะอาดโรงเรียน โดยเฉพาะจุดที่นักเรียนมักจะสัมผัสกันบ่อยๆ ควรดำเนินการอย่างไร บ่อยแค่ไหน

ตอบ การทำความสะอาดจุดที่นักเรียนมักจะสัมผัส และ จับ ควรทำบ่อยๆ ในช่วงระหว่างที่มีการเรียนการสอนส่วนจะต้องทำถี่แค่ไหน ขึ้นอยู่กับลักษณะของสิ่งสัมผัส เช่น ถ้าเป็นห้องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ควรมีการเช็ดทำความสะอาดหลังจากหมดชั่วโมงเรียน ก่อนที่นักเรียนคนใหม่เข้ามาใช้อุปกรณ์ การทำความสะอาดรวบวันได้ อาจเช็ดทำความสะอาดในช่วงชั่วโมงเรียนหลังจากที่นักเรียนเข้าห้องเรียนแล้ว ทุกชั่วโมงเรียน เป็นต้น การทำความสะอาดพื้นผิวที่นักเรียนมักสัมผัส และ จับจะทำในช่วงเวลาระหว่างวันบ่อยๆ สำคัญกว่าการทำ “Big Cleaning” ในช่วงเย็นหลังจากที่โรงเรียนปิดไปแล้ว

6. การทำความสะอาดโรงเรียนอย่างถูกวิธี เมื่อมีการระบาด ควรทำ Big cleaning day หรือไม่?

ตอบ การทำ Big cleaning day แบบนานๆ ครั้งไม่สามารถช่วยลดการแพร่กระจายของโรค จากหลักการที่ว่าเชื้อสามารถมีชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมได้เพียง 2-8 ชั่วโมง การทำความสะอาดที่สำคัญจึงเป็นการทำความสะอาดในช่วงระหว่างวัน และ เป็นการทำความสะอาดจุดที่มีการสัมผัสกันบ่อยๆ ให้บ่อยที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้

7. ควรใช้น้ำยาอะไรในการทำความสะอาดอุปกรณ์และสถานที่?

ตอบ น้ำละลายผงซักฟอก มีประสิทธิภาพเพียงพอในการทำลายเชื้อไวรัส

8. ใครเป็นกลุ่มเสี่ยงสูงต่อการเกิดโรคไข้หวัดใหญ่รุนแรงหรือเสียชีวิต?

ตอบ ผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่โรคจะอาการรุนแรง มี 3 กลุ่ม ได้แก่

1. เด็กที่อายุต่ำกว่า 2 ปีและกลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุมากกว่า 65 ปี
2. ผู้มีภาวะเสี่ยงด้านสุขภาพ เช่น หญิงตั้งครรภ์ โรคอ้วน
3. ผู้มีโรคเรื้อรัง เช่น

❖ โรคหอบหืด โรคปอดเรื้อรัง โรคหัวใจและหลอดเลือด

❖ โรคที่ทำให้ภูมิคุ้มกันต่ำ(เอดส์ มะเร็ง เอสแอลอี ฯลฯ)

❖ โรคเบาหวาน โรคไต ลมชัก ธาลัสซีเมีย

❖ ผู้ที่อายุต่ำกว่า 18 ปีที่ได้รับยาแอสไพรินเป็นเวลานาน เช่น โรคควาซากิ รูมาตอยด์

9. ควรมีการดูแลกลุ่มเสี่ยง เช่น เด็กเล็ก ครูและเด็กที่มีโรคประจำตัว ครูที่ป่วยด้วยโรคเบาหวาน หรือครูที่กำลังตั้งครรภ์ อย่างไร

ตอบ ควรมีการค้นหาประชากรกลุ่มนี้ล่วงหน้า และให้คำแนะนำเป็นพิเศษ ในกรณีที่ครูหรือนักเรียนกลุ่มนี้ป่วยด้วยอาการที่คล้ายไข้หวัดใหญ่ เนื่องจากครูและนักเรียนกลุ่มนี้อาจมีอาการป่วยที่รุนแรงได้ และหากโรงเรียนสามารถทำได้ อาจมอบหมายงานที่ไม่จำเป็นต้องสัมผัสกับนักเรียนโดยตรงให้กับครูที่กำลังตั้งครรภ์

10. ครูประจำชั้นจะทราบได้อย่างไรว่าเด็กมีไข้ ต้องวัดอุณหภูมิเด็กทุกคน ก่อนเข้าห้องเรียนหรือไม่?

ตอบ ในเด็กเล็ก เช่น อนุบาล ที่ยังสื่อสารได้ยาก อาจต้องใช้เทอร์โมมิเตอร์วัด หรืออาจใช้แถบวัดอุณหภูมิช่วยในการคัดกรอง ส่วนเด็กประถมศึกษาขึ้นไปที่สามารถสื่อสารได้ดี ควรมีการให้สุขศึกษาแก่เด็กนักเรียน ในการสังเกตและแจ้งอาการของตนเอง ทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง และนักเรียนถึงความจำเป็นในการแจ้งทางโรงเรียนเมื่อเด็กมีอาการป่วย รวมทั้งผลกระทบกับส่วนรวมและตนเองจากการปิดบังอาการป่วย เช่น อาจทำให้เด็กได้รับการดูแลรักษาล่าช้า หรืออาจทำให้เกิดการระบาดของขยายวงกว้างในโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน เป็นต้น

11. ต้องพานักเรียนที่ป่วยไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลหรือไม่?

ตอบ หากนักเรียนไม่ได้จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่จะมีอาการรุนแรง 3 กลุ่ม (ตามที่ระบุไว้ข้างต้น) ไม่จำเป็นต้องไปพบแพทย์ในทันที นักเรียนสามารถพักฟื้นอยู่ที่บ้าน และใช้ยารักษาตามอาการได้ หากโรคมีอาการรุนแรงขึ้น เช่น หายใจเร็ว (อายุน้อยกว่า 2 เดือนหายใจเร็วกว่า 60 ครั้ง ต่อนาที อายุ 2 เดือนถึง 1 ปีหายใจเร็วกว่า 50 ครั้งต่อนาที อายุ 1-5 ปี หายใจเร็วกว่า 40 ครั้งต่อนาที อายุมากกว่า 5 ปีหายใจเร็วกว่า 30 ครั้ง ต่อนาที เด็กโตและผู้ใหญ่หายใจเร็วกว่า 24 ครั้งต่อนาที) หรือมีอาการ หายใจลำบาก หอบเหนื่อย อาเจียนมาก มีภาวะขาดน้ำ ให้รีบพบแพทย์ ทันทีที่มีอาการ ผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่โรคจะอาการรุนแรง มี 3 กลุ่ม ได้แก่

1. เด็กที่อายุต่ำกว่า 2 ปีและกลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุมากกว่า 65 ปี
2. ผู้มีภาวะเสี่ยงด้านสุขภาพ เช่น หญิงตั้งครรภ์ โรคอ้วน
3. ผู้มีโรคเรื้อรัง เช่น

❖ โรคหอบหืด โรคปอดเรื้อรัง โรคหัวใจและหลอดเลือด

❖ โรคที่ทำให้ภูมิคุ้มกันต่ำ(เอดส์ มะเร็ง เอสแอลอี ฯลฯ)

❖ โรคเบาหวาน โรคไต ลมชัก ธาลัสซีเมีย

❖ ผู้ที่อายุต่ำกว่า 18 ปีที่ได้รับยาแอสไพรินเป็นเวลานาน เช่น โรคควาซากิ รูมาตอยด์

12. การล้างมือจำเป็นต้องใช้เจลล้างมือฆ่าเชื้อหรือไม่?

ตอบ ไม่จำเป็น การล้างมือด้วยสบู่อย่างถูกวิธี นานอย่างน้อย 15 - 20 วินาที (ร้องเพลงช้างจบ 1 รอบ) เพียงพอต่อการป้องกันโรค

13. นักเรียนที่สบายดี ไม่ป่วย ควรใส่หน้ากากอนามัยหรือไม่

ตอบ ผู้ที่ควรสวมใส่หน้ากากอนามัยมากที่สุดคือผู้ป่วย เนื่องจากการใส่หน้ากากอนามัยสามารถป้องกันการกระจายของน้ำมูกและน้ำลาย เวลาที่ผู้ป่วยไอหรือจามได้ดี ส่วนผู้ที่ไม่ป่วยอาจพิจารณาใส่หน้ากากอนามัย กรณีที่ต้องไปอยู่ในสถานที่แออัด หรือไปโรงพยาบาล

14. ถ้าให้เด็กป่วยใส่หน้ากากแล้วจะให้นั่งเรียนต่อไปได้หรือไม่

ตอบ ไม่แนะนำให้เรียนต่อ แนะนำให้ผู้ปกครองมารับกลับบ้าน เนื่องจากเด็กที่ใส่หน้ากากอนามัย หากยังคงคลุกคลีอยู่กับนักเรียนคนอื่น ก็ยังอาจแพร่เชื้อให้เพื่อนๆ ได้อยู่ดี

15. ผู้ปกครองมักอ้างว่าเด็กของตัวเองป่วยด้วยไข้หวัดธรรมดา ไม่ใช่ไข้หวัดใหญ่ไม่จำเป็นต้องหยุดเรียนในกรณีนี้ควรดำเนินการอย่างไร

ตอบ การแยกไข้หวัดธรรมดา กับไข้หวัดใหญ่ทำยาก (ผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่บางคนก็อาการไม่รุนแรง อาการเหมือนไข้หวัดธรรมดาได้เช่นกัน แต่ถ้าไปติดคนอื่น คนอื่นอาจอาการรุนแรงได้) แต่ในกรณีการคัดกรอง อาจไม่จำเป็นต้องแยกให้ชัดว่าคนนี้ป่วยด้วยไข้หวัดธรรมดาหรือป่วยด้วยไข้หวัดใหญ่ เนื่องจากเด็กที่ป่วยเป็นไข้หวัดธรรมดา ก็ควรพักอยู่บ้านไม่ควรมาแพร่เชื้อที่โรงเรียนเช่นกัน ดังนั้น กรณีที่เด็กเป็นหวัดชัดเจนก็อาจขอให้ผู้ปกครองมารับกลับบ้านได้เช่นกัน

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
เทศบาลตำบลปลาไหล

